

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — В Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Річ міністра-президента д-ра Кербера.

(+) Ми вже в однім з попередних чисел вказали на несподівані успіхи, які досягнула рада державна, а головна в тім заслуга належить ся також правительству, іменно міністри президентови д-рови Керберови і чеському міністрови д-рови Резекови. Однак тими успіхами не треба заманювати ся і ними лише вдовольати ся; бо сподівати ся, що по досягненню спільної роботи на економічнім полі все инше вже уложить ся, а іменно що настане вже й національно-політичний мир, значило би себе самого обманювати. Міністер-президент, котрому щасливо повело ся досягнути дотеперішні успіхи, почуває ся також до сповнення дальших важних задач парламенту. В розправі над бюджетовою провізориєю забирає голос, як ми вже подали, також др. Кербер. Міністер-президент може сміло се сказати, що він обняв провід, а парламент радо поступає за ним. Ёго «безпристрастній витривалості» вдало ся відвести послів з ховської дороги, яка вела неминучо у пропасть і спровадити їх на певний і безпечний шлях. Але керманіч бажає, щоби і в тім ході поскорити. Вирвеш остає він і дальше оглядним і важить зріло всякі обставини, але думає, що сему парламентови можна вже предкладати справи, які доведуть до тривкого уздоровлення наших внутрішніх відносин, до досягнення національного і суспільного мира.

Др. Кербер може мати певне вдоволення, що мало-що не всі так різнородні стороництва в раді державній висловили ёму признане за ёго невтомиму діяльність около досягнення так важної для кожного австрійського мужа державного ціли. Се при-

знає також і все майже дневникарство ріжних відтінків. Лише покровителька нещасної обструкції N. fr. Presse грає тут фарисейску ролю, як се видно з її статі про річ міністра-президента. Др. Кербер шльнував усе, щоби на всі боки бути привітливим і виминати всяких висловів, які могли би вразити котре-небудь сторонництво. N. fr. Presse зазначає, що др. Кербер не хоче роздратовувати а підготовляти національні питання передовсім загальним успокоем. Она виступає взагалі тепер з медоточивими словами, щоби не можна пізнати вовка в овечій шкірі. В тій самій статі, в якій такими влейними словами висловлює ся про річ міністра-президента, підсуває ёму думку, якої австрійський міністер і в голові не міг мати. Она говорить, що міністер-президент висловив зовсім отверто, що задля великої сили і поваги католицької церкви він узнає неоправданими деякі події останних часів. До сих подій зачисляє мотиви, які висловив архикнязь Франц-Фердинанд, приймаючи протекторат над катол. товариством учителів. Архикнязь сказав тоді, що агітація Los von Rom є зарозом змаганем до Los von Oesterreich і треба рішучо її борювати. Тимчасом по думці N. fr. Presse становище і погляд міністра-президента зовсім відмінні. Се було конечним, щоби міністер-президент висказав ся рішучо і ясно про сю справу. N. fr. Presse вмавляє отже в цісарского міністра, що він на прилюднім засіданю ради державної допустив ся вчинку, який означає нарушеня міністерської присяги. Чогож можна отже сподівати ся, коли в Австрії дійшло вже так далеко, що вважає ся можливим, щоби міністер-президент явно виступав проти члена цісарского дому?! Таке поступоване N. fr. Presse є очевидною обидою для шефа кабінету, а

она сама в се не вірить, що в своїм фарисействі говорить. Ёї лише розходить ся о те, щоби підсукувати консервативні стороництва проти д-ра Кербера і ёго перетягнути зовсім на лівицю, хоч тим як-раз усунула би ся після ёго програми підвалина спід ёго ніг. N. fr. Presse є неумима в накликуваню до боротьби проти «клерикалів». Она вмавляє в усіх з питомою собі безличностю, що рух «Los von Rom» викликаний клерикалами (те саме проповідує і Вольф!), она хотіла би нанятнувати клерикалів зрадниками держави, а апостолів «Los von Rom» представити справдешними австрійськими патріотами.

Ціль сеї роботи зовсім ясна, але не завадить тепер N. fr. Presse схопити на горячій учинку. Саме тоді, коли з лівиці розлягли ся миролюбиві слова д-ра Бернрайтера, які вказують на можливість порозуміння між Німцями і Чехами, в хвилі, коли втихомирили ся троха національно-політичні пристрасти, коли люди починають обопільно зважати на дразливости і їх обминати — в сій хвилі N. fr. Presse починає підцьковувати, хоч робить се медоточивими словами. Она виступає нібито з оливною віткою мира, але в дійсности проповідує завзяту боротьбу на так довго, поки не досягне повної побіди. Але здає ся, що й лівиці вже за богато сеї боротьби, і штучки і маневри N. fr. Presse там вже не найдуть потрібного їй відгону.

Спільні делегації.

На вчерашнім пленарнім засіданю австрійської делегації ведено дальшу дискусію над військовою ординарією. Промовляли дел. Акман і Шенборн, а опісля замкнуто генеральну диску-

Львівська духовна семінарія

в літах 1897—1901.

(Дальше).

Кружок літ.-научний — голова Ю. Кміт — мав сходин 14. Читали: Двкий: «Вінець побіди — оригінальну драму (на трех сходинах); 10. Кміт: «Генрик Юзен і ёго твори» (на чотирох сходинах); Ванчицкий: «Руска Трійця» (на 6 сходинах).

Рік 1898/9. До виділу Літ.-наукового Товариства увійшли: Юрий Кміт яко голова, Мармаш і Юр. Левицкий яко писарі. Головою кружка богословского став Ю. Гірняк, літературно-научного Ванчицкий, а суспільно-економічного Ёрми. Виділ устроїв в сім році на свою руку вечерок в память М. Шашкевича, Юрия Федьковича, в честь Ёго святости папи Льва XIII. та літературні вечерниці з нагоди гостин угорських богословів. Засіданя виділу було 13. На однім з них дня 11. січня рішено старатись про видаваня своєї часописи — в роді чеської Musem. Справа сеї часописи перейшла відтак до осібног редакційного комітету, а опісля на загальні збори. Матеріал був вже готовий до трех чисел. Всього розбилось о брак фондів. Ректорат вправді обі-

цяв помочи, але лише обіцяв. — Старанем виділу засновано Кружок славянський — про що поговоримо на иньшій місці.

Робота в кружках: кружок богословский мав членів 38, сходин 15. Читали: Ёрми: «Оправдане анархізму»; Кишакевич: «Історичні жерела Сходу в відношеню до біблійної історії» (три сходини); Патрילו: «Про масонів» (на шістьох сходинах); дискутовано на тему: «Чи добре те, що наш обряд приймає децо з обряду латиньского?»

Кружок економічно-суспільний: членів 40, сходин 13. Читали: Галаянт: «Значінє селянства і ёго історичний розвій»; Лукашевич: «Соціалізм в своїм історичнім розвою»; Мохнацкий: «Людска праця і капітал в рільничій продукції»; Шевчик: «Сучасний мілітаризм»; Наконечний: «Дві суспільні програми»; Янович: «Про роди податків і їх історичний розвій»; Янович: «Податок ґрунтовий в Галичині»; Пясецкий: «Про ріжні товариства та спілки господарекі».

Літературно-научний кружок мав членів 33, сходин 13. Відчити були такі: Ю. Кміт: «Замітки про українсько-руську мову»; Ванчицкий: «Гнетене Увіятів польськими католиками в р. 1789, і проєкт Поляків на знищенє Руси» (на чотирох сходинах). Вербенець: «Погляд на розвій українофільства і москвофільства в Галичині»; Ю. Кміт: «Децо з життя українського дворянства в XVIII. віці»; Купчинський: «Історичний

розвій філософії схоластичної»; Вербенець: «Про головні моменти ідеї мира в історії».

В сім році (1898/9) Літ.-наукове Товариство розвивало ся найкрасше. Склад виділу, значить, обсаджене урядів голов, так голови цілого Товариства, як і кожного кружка, було дуже щасливе, як ніколи перед тим, аві потім. Ю. Кміт уміло вів ціле товариство дорогою ясно витиченою, уміючи свою енергію і запал до справи товариства уділяти і иньшим товаришам. Дуже много заслужив ся коло кружка економічно-суспільного К. Ёрми. Майже фаховець в суспільній-економії, а крім того енергічний і працювтий, заохочував членів до праці в кружку, а сам був для всіх найліпшим приміром.

Слідуючий рік — се можна сказати — рік малого застою в праці Літ.-наукового Товариства в порівнаню з роком минулим. До виділу в сім році — 1899/1900 належали: Мармаш, яко голова, Попятишина і Бодревич, а дальше: Сіминович, яко голова богословского кружка, Янович суспільно-економічного і Дубідкий літ.-научного (на місце Я. Левицкого, що вибору не прийав).

Виділ за цілий рік відбув всього шість засідань. Справою, яку обговорювано на виділі, було виданє Альманаха, або перекладу якогось вартійшого твору. Згоджено ся спершу на переклад «Соціалізму» Катрайна, але на виданє сего обширнійшого твору не було фондів, тому ухвалено постарати ся о виданє енцикліки папи

сню і по промові міністра війни Крітгера приступлено до подрібної дискусії.

Між иньшим дел. Вайгел зажадав знесення демоліційних реверсів, які особливо Краковови дають ся взнаки.

Опісля прийнято війскову ординарню, а по рефераті дел. Поповського також і екстра-ординарню. Ухвалено також резолюцію дел. Помера, визнаючи правительство, щоби найпізнійше в протягу одного року предложило проєкт нової карно-війскової процедури.

Відтак приступлено до нарад над етатом міністерства заграничних справ.

Дел. Кафтан висказав глибокий жаль, що держави, які брали участь в гагській конференції, не змогли запобігти полуднево-африканській війні. Бесідник жалув, що відрядне порозумінє з Росією не розширено та не поглиблено. Також упімяне міністра Голуховського, з причини агітації македонського комітету, під адресою болгарського правительства було хибленим. Голуховський повинен був звернути ся на адресу Царгорода. Міністер згадував дальше про сербско-російську мілітарну конвенцію, але добрі сусідські відносини до Росії дають запоруку, що вістрє сеї конвенції не зверне ся против Австрії. Чехи не є противниками тридержавного союзу і бажать як найліпшої згоди Німців з Італійцями, але чи потрібним є союз, з якого нема жадного пожитку? Більов заповідає підвищенє абіжевих мит, Славян-Австрійців а в першій лінії Поляків видають з Німеччини — для нас союз з Німеччиною приносить лише тягарі. Ми не можемо стояти в тіні Німеччини, і тому не належить відновлювати політичного союзу, але стреміти до злуки на підставі політичних симпатій.

Дел. Козловський заявляє, що Поляки в Галичині, які найшли опіку і справедливість під скиптром Австрії, є розвій і могутність уважають запорукою власних народних прав, тож старають ся о скріпленє Австрії під стратегічним, дипломатичним, політичним, культурним зглядом. В тридержавнім союзі добачють забороло європейского мира, а се уважають найціннійшим добром для народів. Хотий з огляду на народну солідарність не приходить се легко Полякам, то они годять ся на оборонний тридержавний союз, який під умілою рукою міністра заграничних справ згоден забезпечити Австрії цілковиту великодержавну рівнорядність. Дальше бесідник згадує про видачу польських робітників з Німеччини і жадає їх прикорочення. Підносить з вдоволенєм зменшенє китайської виправи, висказує міністрови признанє за розумне веденє східної політики і вкінці заявляє ся іменем Поляків за ухваленєм довіря міністрови і висказанєм єму признаня.

Дел. Вольф заявляє, що дуалізм в нинішній формі є чимось монструальним і дуже шкідливим

для Австрії. Всенімці домагають ся персональної унії, а лише ограничені політики мөгуть добачувати якесь небезпеченство в тім, що всенімці бажать тісної злуки всіх Німців в середній Європі.

Бесідник обжаловує Австро-Угорщину, що она нарушила неутральність супроти Бурів і називає Англіїців народом рабівників.

Дел. Йочевіц обговорював економічне відношенє до Італії.

На сім перервано наради. Слідуюче засіданє в п'ятницю.

З державної ради.

Палата панів на вчєрашнім вечірнім засіданю прийняла ухвалений вже палатою послів проєкт закона в справі належитости при переносеню власности.

В ході дискусії п. Лемаєр іменем вірноконституційного сторонництва зложив заяву з протестом против розпорядженя, виданого на підставі § 14. з 14. серпня 1899 р. уважаючи се незгідним з конституцією. Проф. Лямаш заявив іменем свого сторонництва, що обі палати державної ради мають право розслідути, о скілько усправедливленє є цісарське розпорядженє.

П. Мадейський заявляє іменем свого сторонництва, що вповні прилучає ся до виводів Лямаша. П. Штайнбах обговорює сю квестію з правного становища і заявляє ся за прийнятєм в незмінній формі. Міністер скарбу Бен-Баверк підносить корисні сторони предложєня для великої часті населєня і просить о прийнятє єго передовім в інтересі будівляного промислу.

Закопи про зміни торговельних і промислових палат прийнято без дискусії в другім і третім читаню.

Відтак палата прийняла в другім і третім читаню закон про маргарину, та приступила до дискусії над інвестиційним предложєнєм, яке по промові референта бр. Чедіка ухвалила в другім і третім читаню.

Новинки.

— Календар. В п'ятницю: гр.-кат. Йоана обрїт. голови; рим.-кат. Роберта. — В суботу: гр.-кат. Карпа ап.; рим.-кат. Медарда

† О. Сильвестер Лепкий, парох в Жуківі, талановитий письменник, отець поета, Богдана, упокоїв ся по короткій недужї дня 5. л. червня в 56. році жита а в 30. р. св'ященства.

Найкраснійший ідеаліст-св'ященик писав до богословів, які звернули ся до него з просьбою о уложєнє принагідного верша на 50-літній ювілей Читальні львівської духовної семінарії: Любі Товариші, друзя молоді! Невисказано мило повітав Ваше письмо. Всі надї мого серця

вєрохнулись і я нагадав молодечий вік, коли у мурах семинарських рвалась душа моя до праці задля народного добра. Незабавки поплине третій десяток літ з того часу. Як змінилось все! Розвиділось чимало — прибуває робітників — обнимають ся молоді серця в любові на св'яте діло — на Божу службу. — Але і лихо не пірнуло у безвість. Страданя народні вродили болі хронічні і з давного попелу роздмухувє жар давної незгоди. Нові течії, хоти просто здаєсь, неворожі духовенству — а такої очевидячки проявляєсь неприхильність дия. — Здаєть ся мусимо неусутою працею добувати наше становиско в народі — а наукою оборонити ся від нападів св'ятових та оболочєня обскурного. — Мусимо лучити ся в кожній роботі св'ідомо, щоби у всіх галузях знаня стати високо-високо, щоби не дорікали нам темнотою і лївоцями. — Помагай Боже — Брата у всім добрім! Щирій Ваш друг — Марко Мурава. — Гадок висказаних в листі, придержував ся він справді в цілім своїм житю Русь тратить в нїм одного з найліпших провідників народа, вірцевого, образованого душпастиря, трудолюбивого робітника, талановитого письменника. В часі консолідаційної пошести Покійний поплив рівнож сею струєю, коли однак побачив, що консолідація з ренегатами несе смерть для розвою руского народа, нищить найкрасні сили інтелігенції, вносить в руский організм безмежний хаос, — він перший покинув єю дорогу, п'януючи єї погубність. Сей факт приспорив єму багато грижі. Марка Мураву, ідеального св'ященика, зроблено публично радикалом; зі звісною стороною почав ся бойкот. Та всім тим не зражав ся Покійний, віддаючи свої сили на жертвенник народної праці. Пером єму земля, та земля, яку Покійний так щиро любив! Вічна єму пам'ять! — Славних батьків славі внуки! Зі Львова пишуть нам:

Кам'яниця на улиці Різбарській ч. 1А належить до п. д-ра Ореста Литвиновича, лікаря повітового в Товмачі, Русина і св'ячка б. п. митрополита Галицької Руси. Кам'яницею завідує п. Тадей Литвинович, докторанд медицини, братинач о. пралата Івана Литвиновича зі Станіславова, а по мамі своїй наук б. п. Юліана Лаврівського, заступника маршалка краєвого, творця руского театру і одного з найліпших синів Руси-України.

Та помимо того, що п. Тадей Литвинович має такого славного руско-українского антената, він не тільки не має найменшого почутя народности руско-української, не має любови до рідної своєї руско-католицької віри і Церкви, але є так проти руско-української народности, як і єї Церкві прямо ворожо настроєний, і в тім згляді перевищує неодного польского шовініста.

І так позволив п. Тадей Литвинович на те, що в понеділок і вї вторник руских Великодних Св'ят працювали в кам'яниці ням завідуваній майстри, що закладають водопроводи. А коли тоді не покінчили, то позволив на те, щоби ті майстри працювали дальше над тими водопроводами в понеділок руских Зелених Св'ят, де від самого рана непокоїли і обурювали мешкаючих там Русинів, від самого рана того великого руского св'ята. Дармо просили ті Русини п. Тадея і письменно і усно, щоби казав застановити роботи. Нічо не помогло. Помимо тих просьб підчас Великої Служби Божої хва-

Льва XIII. про робітничє питанє. Все однак скінчило ся на нарадах. Устроюване вечерків було зборонєне в сім році (крім вечерка Шевченка та ювілею Читальні), тож нема що й винувати в сім згляді виділ. В загалі виділ «Літ.-наукового Товариства» відзначав сєго року байдужністю, тому оправдано панувало з кінцем року проти него огірченє між членами.

Не так пиваво йшла за те робота по кружках. І так: кружок богословський (членів 40) відбув сходин 12. Відчити, які тут відчитувано, була по більшій часті науково оброблені. Читали: Сіминович: «Душа і тіло»; Прокопович: «Біблія і результати дослідів природних»; Гуменюк: «Про спиритизм»; Сатурський: «Наука св. Августина про сотворєнє»; Галант: «Дарвін про походженє чоловіка»; Бербець: «Про гіпноізм»; Сіминович: «Про теорію еволюції»; Волошина: «Про природне пізнанє Бога».

Кружок суспільно-економічний (голова Янович — опісля Монцібович) мав членів 24, сходин 12. Читали: Понятишин: Вступні понятя про суспільну економію»; Лисяк: «Про гроші»; Монцібович: «Історія соціалізму»; Гуменюк: «Про жидів»; Монцібович: «Про каси Райфайзена»; Шевчик: «Вплив церкви на аграрні відносини в середних віках»; Джеджєра: «Еманципація женци на християнських основах»; Шевчик: «Вплив церкви на духове жите цєхів в середних віках»; Лисяк: «Про стрейки»; Монцібович: «Приватра власність а комунізм».

Літературно-научний кружок, (голова Дубіцький); членів 24, сходин 11. Відчити були такі: Вербець: «Огляд поетичних творів Ос. Маковєя»; Дубіцький: «Причини і перебіг війн Хмельницького»; Вербець: «Гергарт Гауптман в українсько-руській літературі»; Мармаш: «Проєс Ольги Грабар і єї спільників»; Присташ: «Релігійність в творах Шевченка»; Галуциньський: «Огляд творів Б. Ленкого»; Фацівич: «Опанас Мирний і критичний розбір єго повістей».

На загальних зборах св'яликанах на день 25. жовтня 1900. р. поручєно новому, будучому виділови постарати ся о прилучєнє до товариства двох доси приватних кружків: славянського і пасічничо-садівничого. Так і стало ся і від сєго часу складає ся вже Літ.-наукове Товариство з п'яти кружків. В середній року утворила ся ще в відрі Літ.-наукового Товариства секція так зв. «перекладчиків». Головою Літ.-наукового Товариства вибрано на зборах Яр. Левицького, писарем Плакиду, скарбником Гуменюка; головою кружка богословского Сатурского (в другім семестрі по причині єго слабости — Дикого), головою кружка літературно-наукового Ковалева, економічно-суспільного Монцібовича, славянського Проця, а пасічничо-садівничого Пелєньского. Головою секції «перекладчиків» став І. Фацівич.

Виділ відбув до 15. мая (1901.) десять засідань; він постарав ся о устроєнє літературних вечєрниць в честь М. Шашкевича та вечєрниць

з нагоди нового стотітя. Про те, що Літературно-наукове Товариство устроює рік річно у спілці з Читальнею вечєрницї в пам'ять Шевченка, я вже згадав вище. Заходи, щоби устроїти ще концерт в честь св. І. Дамаскина та в честь Юр. Федьковича розбили ся ізза хороби і вїзду виділових, що мали тим заняті ся та виготовити відповідні відчити. Виділ сей видав також коштом товариства а в перекладі Я. М. і товаришів «Енциклїку папи Льва XIII» про робітничє питанє. Виділ постарав ся також о переклад німецького підручника економії (перекладчиком був пнт. Я. Л.) і вніє просьбу до виділу товариства св. апостола Павла о гроші на друк. Просьбу узгляднено.

Товариство числять тепєр членів 104. Діяльність поодиноких кружків до 15. мая с. р. представляє ся так:

Кружок богословський: членів 45, сходин 9. Читали: Дикий: «Про пізнанє тяжкости і легкости провини в актах посовершєних против VI заповіди Божої»; Мерєньків: «Історія співу церковного на Руси до XIX в.»; Гавришак: «Про секти в Росії»; Гадзєвич: «Безсмертність души»; Галуциньський: «Право релігії зглядом модерної етики»; Дикий: «Про совість».

(Дальше буде).

лили майстри Господа Бога в рускій Великий Понеділок стуканем, кленанем й кованем над помешканем і при самім помешканю Русинів, на деморалізацію молодих студентів і на превелике обуренє старших Русинів.

В понеділок руских Зелених свѣят поподудни по 5. год. відвідав случайно сих Русинів — так тяжко обиджених ренегатом в найсвѣтѣйших їх чутях — і знайшов їх всіх сконстернованих і крайно засумованих. Причину сего своґо стану подали, як я повисше описав! Т. Р.

— Поминки Федьковича в Черніцях. Що року уряджує свѣдома руска черновецка молодіж в суботу перед Сошествієм св. Духа поминки славному буковинському писателеви Осипови Федьковичеви. Сего року відновила та щира молодіж написа на надгробнику поета, умаіла его цвѣтами і прикрасила двома цінними вінками, один від учениць, другий від учеників. Відтак після водосвѣятія і загального виставу коло православної каплиці, удала ся молодіж в числі шістьдесяти учеників середніх шкіл до гробу Федьковича, де проф. університету, о. Бремійчук, відправив в супроводі прекрасного хору гімназистів панахиду за упокій буковинського кобзаря.

— Новий директор руского театру. Зі Снятина пишуть до «Буковини»: Приїхав уже до Снятина, представив ся деяким артистам директором театру, іншим знов людям «Angehender Director», почав приглядати ся ладови театральному. Приїхав п. др. Кучурак... І стало нам на душі так важко, серце здавив такий біль, коли погадали ми, на яке то може зійти наш театр! Правда, доктором представив ся у нас п. Кучурак, хоч він студіював лише ветеринарію, але знають люди, що се не першина п. Кучураку грати ролю псевдо-доктора медицини! Радили би ми щиро з цілого серця п. Кучураку махнути рукою на театр і віддати ся радше ветеринарії, а «Рускій Бесіді» у Львові радили би ми, аби лише придивляла ся людям, котрим хоче віддати таку свѣтлану штуку, якою є наш театр. Думаємо, що наші слова не проговорять без сліду. Дивує нас лише се, що п. Кучурак представляє ся вже директором театру, а ще позавчера читали ми в «Ділі» розписаний конкурс на директора театру з речинцем до 30. червня. Як се погодити? В разі потреби можемо служити доказами, які складаємо рівночасно в редакції «Буковини». — Святинський (один з богатьох).

— Зі станиславівської судової салі. Перед трибуналом присяглих судив розпочав ся позавчера карний процес против Кароля Литвиновича, б. контролора податкового уряду в Товмачі, обжалованого за дефравдації на шкоду державного скарбу.

Дня 14. марта 1899. р. сповнено в ночи крадіж в касі податкового уряду в Товмачі. Вольний Севіцкій застав рано в уряді всі двері отворені а касу розбиту. По переведеню шконтра показало ся, що нестало 35.630 К. Підозріне упало на Литвиновича, бо лише добре познакомлений з локальом і касою міг допустити ся крадіжки. Задля недостатку доказів заставовлено на разі слідство, а піднято его наново аж по рокови, коли назбирало ся більше доказів, що Литвинович допустив ся крадіжки. Підозріне стало тим певніше, що деякі цінні папери, які мали пропасти дня 14. марта 1899, продало о день скорше в головній касі, кравдій у Львові. На сім опирає ся акт обжалованя і закидує Литвиновичови, що він користаючи з недуги поборця Гілевського і епілетичних нападів контролора Бінера, присвоїв собі з каси цінні папери. Щоби опісля затерти сліди сеї крадіжки вичорно лишив отворені двері канцелярії і касу та порозмітував папери по хаті.

Обжалованого боронить др. Юркевич. Процес скінчить ся імовірно завтра.

— Поворот «мальованців» на Україну. Перед кількома тижнями прибуло з України до Львова 19 «мальованців», які утікли перед російским кнудом. У Львові зацікували ся ними Русини і порозміщували їх на службі в доколичних свѣщенників. Сі очевидно старали ся навести сектантів на католицку віру, на що мальованці не хочуть пристати. Кількох з них мало вже бути в російским консуляті у Львові, аби їм уділено поміччя до повороту на Україну.

— З Богородчач доносять: Злочинець, що доконав напад на віз поштовий, зовесь Андрій Дзядош; він недавно прибув до Богородчач з Ярослава. Доси жандармерія не повело ся вислідити его; але арештовано в Станиславові помічника возного поштового Шадловського, підозріного о співучасті в обікражі богородчанської пошти минулого року.

— Вісти з України. При історичнім товаристві літописця Нестора в Києві засновано комісію для списаня української старини. Міністерство народної просвѣти на просьбу Гр. Уварового звало тій комісії за посередництвом инспекторів народних шкіл київского шкільного округу розіслати учителям і учителькам народних шкіл питання: чи в їх околиці не находять ся старинні городища, могилы і т. п. Такі самі питання за посередництвом київської духовної консисторії розіслано також усім свѣщенникам київської

епархії. До товариства літописця Нестора прийшло вже багато відповідей в тій справі.

Петербургське етнографічне товариство висилає сего дѣла в харківску губернію більше число співаків і музиків для збираня українських народних пісень.

Проект викупу Запорожского гнізда, острова Хортиці, заселеної тепер Німцями-колоністами, подає в «Вістнику козачих Войск» п. Коновалів передкладаючи, аби почин сего дѣла взяли на себе Кубанці, яко прамі потомки Запорожців, а то тим більше, що засновком теперішнього військового капіталу Кубанського Войска мали бути гроші вивезені з Січі. Найбільше належить числити на добровільні датки серед всіх козачих війск і серед потомків українского козацтва в губерніях: полтавській, катеринославській, херсонській. На викупленім острові проектує п. Коновалів заложити яку наукову інституцію, пр. висну господарську школу зі стипендіями для козачих дітей і потомків Запорожців.

— Віче аскультантів відбуло ся дня 2. с. м. в Оломунці. По довгій дискусії прийнято резолюцію, в якій вічовики домагають ся знесеня безплатних посад аскультантів і підвишеня ад'ютів. Іменно, аби замість дотеперішних 500 і 600 зр. заведено ад'юти по 800 і 1000 зр. та щоби заведено лише платні посади судових практикантів по 500 зр. Відповідний меморіал має виготовити вічевий комітет і вручити его міністрови судівництва і послам до державної ради.

— Звертаємо увагу інтересованих, що сего року, з причини закінченя шкіл ного року вже 13. липня, вступні іспити до середніх шкіл відбудуть ся 13. липня (а не як звичайно 15-ого липня).

— Вісти з Америки. П. Павдерлі, комісар еміграційний в Вешингтоні радить правительственным кругам, щоби на кожного емігранта, котрий приходить до Сполуч. Держав, наложити 2 долари податку. Сей новий податок платили би корабельні товариства.

— Коло Mount City, в полудневій Дакоті, де є на фармах також кількох Українців, мають будувати недовозі залізницю. Весна там хороша, збіжа сходять красно. Одия Українець іменем Литвиненко засіяв 180 акрів пшениці. Невдаво орали на кукурдузу, котрою кормлять свині. Ціна землі, на яку 6 років тому назад ніхто не звертав уваги, підскочила тепер до 8—10 і 12 долларів за акер.

В 1900 р. прибуло до Америки 47.107 Айришів, в віці 20 до 30 літ. Переважно се люди найубожші, яких вигнала за море нужда; в чотири п'ятих частий осіли в Сполуч. Державах.

Безруку дитину породила жінка Гр. Терпина (з Галичини) в Luken, Pa. Є то дівчинка, дуже гарна і здорова, але в тім місці, де мають бути руки находять ся лиш два маленькі нарости подібні до пальців. — (За амер. «Свободою».)

— Бакциль рака. Велике заінтересованє в лікарських кругах викликала книжка берлінського бактеріолога проф. д-ра Макса Шілера п. а.: «Parasiten im Krebs und Sarcom der Menschen». В сій праці автор подає, що відкрив бакциль рака, недуги страшної, на яку медицина не має ліків. Проф. Шілер, котрий є також оператором, частини людского мяса, одержувані при операціях недужих на рака, переховував через якийсь час в теплоті людского тіла і в темнім місці. В таких препаратах повело ся ему відкрити бакциль рака. Є се дрібний організм, наоколо якого розкладає ся тіло. Тепер, коли відкрито бакциль рака, дальші досвѣди ведуть ся над винайденєм ліку, який убивав би сі бакцилі.

— Мамка італійської королювній, Магдалина Куїті з Тосканії, може собі пожелати щастя, яке її стрінуло. На основі двірських постанов буде она поберати по 150 франків місячної платні, 10.000 фр. одержить тоді, як королювна буде мати перший зуб, 10.000 фр. коли вимовить перше слово, а 10.000 фр. як пічне ходити. Крім того по виповненю своєї задачі Куїті одержить винагороду в квоті 20.000 фр. і буде поберати до кінця житя по 100 фр. місячної ренти.

— Скарби сучасних монархів. Одна англійська часопись порівнює скарби теперішних монархів, так више: В двох малих комнатках замку Віндзор уміщено саму золоту і срібну посудину вартости двох мільонів фунтів штерлінгів (50 мільонів корон). Один золотий сервіс на 150 гостей оціняють на 19 міль. 200 тисяч корон, а золота чаша, що свѣтить ся сотками дорогоцінних каменів, має вартість 9 міль. 600 тисяч кор. Порцеляну, яку посідала королева Вікторія, оціняють на 72 міль. кор., а один сервіс десеровий представляє дохід одного міністра за всі часи. Дорогоцінності в англійській короні вартують 60 міль. корон. Величне багатство! а однакж тільки два предмети з того множетва, які находять ся в скарбниці перекого шаха, перевищають всі ті скарби англійского двору. Один — то золотий гльобус, на котрім всі краї землі означені мозаїкою з дорогих каменів, диямантів,

рубінів, сафірів, ізмарагдів і других рідких каменів, а около підстави гльобуса находять ся величезні золоті монети, з котрих кожда вартує 656 кор. Сам той гльобус оціняють на яких 50 міль. кор. Побіч него стоїть склява скрипка, дві стоїти довга, а півтора стоїти широка й висока; она до двох третин наповнена найрідшими перлами, які лиш коли найдено. То лише два предмети з тої найбогатшої скарбниці, яка є на свѣті, а котрої дійсної вартости ніхто не знає. Шах має крім того ще й багато золотих та срібних посудин, вилжених диямантами, рубінами і сафірами, яких нема ніде на свѣті. Та й російський цар має величезні скарби. Самі корони царя і цариці представляють вартість 120 міль. кор., а багатства в скарбниці на Кремлі в Москві такі великі, що треба би доходів за один рік з цілої англійської держави, щоби їх запластити. Так само багатий і султан турецкий та ще кількох раджив індійских, з котрих найбогатшим є Ганквар з Бероди. Він має самих дорогоцінних каменів вартости 60 мільонів, а один его ковер представляє вартість 6 міль. кор., цілий штучно нашитий перлами і диямантами.

— Незнане доси звіря викрито в державі Конго в Африці. Приводописці, які звиджували сі краї, чули від тубольців, що там живе дивний звіря і навіть виділи шкіри з него, але самого звіряти ніде не стрічали. Після опису тамошного населеня звіря має виглядати так: голова тапіра, кінська шия, уха ослачі, величзна вола. На чолі має червону смугу, а шия і хребет з помаранчевими плямами. Его називали «окапі». Аж сего року Швед, Еріксон, звиджуючи краї над рікою Конго, застрілив кілька штук «окапі» та поки-що вислав з них шкіри до британского природничого музею і начеркнув спосіб житя сего звіряти. Приводописці дожидають з великим заінтересованєм дальших вістий про «окапі».

— Красвий Союз кредитовий у Львові має на складі ось такі друки для руских товариств кредитових: 1) Книгу днівників аркуш по 10 сот. 2) Замкнена місячні 2 аркуши 5 сот. 3) Інвентар довжняків аркуш по 5 сот. 4) Інвентар вкладників аркуш по 5 сот. 5) Інвентар удлів аркуш по 5 сот. 6) Книгу головну аркуш по 10 сот. 7) Книгу ліквідаційну аркуш по 10 сот. 8) Книгу вкладок щадничих аркуш по 10 сот. 9) Книгу удлів членських аркуш по 10 сот. 10) Реєстр членів аркуш по 10 сот. — Купувати і замовляти можна в канцелярії «Красвого Союза кредитового» у Львові, рынок ч. 10, I. поверх.

— Дрібні вісти. Вінчанє п. Вячеслава Будзиновского, співредактора «Дѣла», з панною Оленою Стефанією Стефураківною, учителькою в Цапівцях коло Заліщик, відбуде ся в Успенській церкві у Львові в суботу дня 8. с. м. о 10. год. перед полуднем. — В Парижі почали на пробу викладати улиці 8 цалевими кістками з зеленого скла. Кістки сплюють ся масою так кришко, що нема межі ними ні найменшої шпарки для пороху і вогкості.

Гумористичний кутик.

Не так дуже...

— Ой, чудова се дівчина
Тая панночка Ірина!
Я з любові до неї, брате,
Міг би зовсім зварювати.

— Прещінь се ще не пропаце:
О жени ся з нею кракце.

— Оженитись? Ей, так дуже
Я вже не зварюю, друже.

Наука, штука, література.

— Дзвінок, ч. 11. з дня 5. червня 1901. Зміст: Дивні пригоди комаха Сангвіна, ним самим розказані. (Дальше). — З переводів Дм. Йосифовича: Блискавка. (З німецкого — Шілера). Перед спочинком. (З німецкого — Люїзи Вензля. — Ашик-Кериб, турецка казка. (Конець). — Два слова. (Написала Евг. Ярошиньська). — Дрібне.

Телеграми.

Берлин, 5. червня. Бюро Вольфа доносить з Пекіна: В часті міста, що називає ся «заказаним містом», вибух великий огонь. Японці і Американці відокремили зовсім сю часть міста, і заборонили приступу до него, тому нема вістки про більші подробиці.

Рим, 5. червня. Агенция Гаваса доносить, що поголоска, немов св. Отець мав вчера зімліти з ослабленя, є безпідставною. Папа приймав

вчора Рамполю і двох других кардиналів. Др. Ляпонів запевнює, що св. Отець тішить ся тепер знаменитим здоров'ям.

Триест, 5. червня. Рада міська рішила не брати участі в торжестві «Божого Тіла» з причини, що в процесії возмуть участь славянські товариства з хоругвами.

Берлін, 6. червня. Вчора відбула ся цюлополітична конференція заступників союзних держав. На конференції переведено дискусію в справі, яке має бути підвишене пла від збіжа, та чи має установити ся подвійну тарифу: мінімальну і максимальну.

Мадрид, 6. червня. Залізничні робітники в Віго розпочали вчора страйк. — В Барцельоні зростає занепокоєне населення. — В Коруні настав вправді спокій, але в кожній хвили розрухи можуть повторити ся.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна

Програма від 1. червня до 16. червня 1901.

При співучасті військової музики 24. п. п.

1) The Nesadsons, музикальні парискі камінярі. 2) The A. Paolis, ексцентричні акробати з пудльом Каро. 3) L' Effer, знаменитий комік французський. 4) Trio de Fidardy, коміки, акробати і фантасти. 5) Kiss і Sarwaschi (3 пані і 2 пани) малярські співви і народні танці. 6) Abs-Asello і Miss Catharina, світові гімнастичні продукції. 7) Орхестра, 8) Hega, жонглер, 9) Schaefer, дуетистки. 10) International asta Trio, наслідувачі дзвонів і співачки серенад.

Що дня о 8. год. вечером велике представлення. В неділю і свята два представлення. Що п'ятниці High Life представлення. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Лекційна комісія

студентів філософічного відділу львівського університета, яка остає під зверхним проводом проф. Твардовського, поручає здібних інструкторів і домових учителів. — Усні зголошення приймають члени комісії щоденно (навіть в неділі і свята) на університеті (1 п. Саля VIII) межі 12—1. год. — Адреса: Лекційна комісія студентів філософічного відділу, Львів, Університет.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах,
яко гарна прикраса комнати

Картини: Верещагіна, Шевченко в домініні і Сластьона, Шевченкова могила.

Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ з пересилкою за 1 кор. 60 сот.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти».)

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі предмети движимі против огневих шкід.

«Дністер» припоручил Пресоєвщ. Ординариту Всеч. Духовенству і вірним всіх трех Епархій.

Фонди гаранційні «Дністра» з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540	кор.	11 сот.	} разом 520.406 кор. 65 сот.
Резерва премій	171.942	»	»	
Резерва спеціальна	6.000	»	»	
Фонд емеритальний	30.924	»	54 »	

Тарифи «Дністра» умірновані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премії.

«Дністер» виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2,120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпозволично в присутності Делегата і 2 членів.

Поліси «Дністра» приймають при позичках гіпотечних: Банк краваній і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Тереховлі, Заліщиках, Городку і Богородчанях.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; в таких обезпечень через «Дністер» іде част' провізії на рускі публичні добродійні цілі; поліси і квіти видає Краківске Товариство рускі.

«Дністер» пошукує спосібних агентів, особливо сеяна господарів в окрестностях, де ще нема близько агенцій «Дністра». Агенти заробили вже 274.964 кор. провізії.

Зголошення о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра»

ВІД ОГНЮ ОБЕЗПЕЧАЙТЕ СЯ ТІЛЬКО В «ДНІСТРІ».

НА ЖИТЕ ОБЕЗПЕЧАЙТЕ СЯ ТІЛЬКО ЧЕРЕЗ «ДНІСТЕР».

Сезон від 1. червня до кінця вересня.

В Микуличині

над трема Прутами
отвирав заряд

„Народної Гостинниці“

зі Львова

◆ готель і реставрацію ◆

в віллі о. Галайчука.

Заряд приймає купелевих гостей на цілий сезон мешкане, також з цілим удержанем. Сезонні домівки в готелі під власним зарядом по 2—3 покої по дуже умірених цінах. Можна винаймаєти і на місяці. Кухня і пивниця у власнім заряді, окрема читальня для гостей, купелі в Пруті о 200 кроків від готелю, прогульки нетомлячі задля догідного положення місцевости, а залізнична станція о 150 кроків від готелю.

Зголошення приймає п. Микола Заячківский у Львові (ул. Сербска ч. 17) до 1. мая, а опісля в Микуличині.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

поїзд	до Львова	поїзд	зі Львова
носп. особ.		носп. особ.	
приходить о годині		відходить о годині	
6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня	6:25	до Станиславова, Підвисокого, Потупор
6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Гусятина	1:55	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний
6:46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.	2:08	» » дв. Підзамче
7:45	з Янова	6:35	до Лавочного (Муникача, Пешту) Борислава
7:49	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40
8:00	» » на дв. головний	2:55	до Кракова (Відня, Варшави), Берліна
8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока	9:00	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)
8:15	з Сокаля, Рави рускої	9:15	до Янова
8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берліна	9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
11:45	з Ряшова, Любачова, Самбора	9:42	» » дв. гол.
11:55	зі Станиславова (Керсемева, Потупор)	10:20	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова
12:55	з Янова	2:40	10:25
1:10	зі Скольного, Калуша, Хирова з Лавочного	1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята
3:14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	2:15	до Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і свята
4:40	зі Самбора, Борислава, Стрия	3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
5:11	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підз.	3:15	до Янова щоденно від 16. мая до 30. вер.
5:35	з Кракова	3:26	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.
5:50	» » на дв. голов.	3:30	до Рашева, Хирова, Любачова
1:45	з Чернівців, Іцкан		
6:00	з Сокаля, Белзця і Любачова		
НІЧ			
7:36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	12:45	6:10 до Станиславова
8:50	з Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.		6:20 до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
9:41	з Янова від 1. мая до 15. вер. щоденно		6:30 до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 щоденно
9:20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)		6:35 до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова
8:40	9:50 з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова		7:10 до Тернополя, Бродів дворець головний
2:31			7:32 » » дворець Підзамче
12:15	9:40 з Чернівців, Букарешту,		7:25 до Сокаля і Рави рускої
	10:20 з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша		7:52 до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)
	10:20 з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підз.		9:30 до Янова від 1. мая до 15. вересня
	10:02 » » на дв. голов.	2:51	10:30 до Чернівців і Іцкан
	3:12 з Підволочиск Копичинець на дв. Підзамче		11:00 до Кракова, Відня, Варшави
	3:35 » » на дворець головний		11:10 до Підволочиск, Бродів дв. голов. і
			11:32 » » дв. Підз.
			4:15 до Кракова, Відня, Берліна, Самбора
			4:45 до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод

ЗАМІТКА: Пера нічна числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский рівнить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — В місті видають білети ізди: Звичайні білети агенція часописий Ст. І. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети авіяційні і всякі інші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади ізди і т. п. бюро інформаційне п. к. залізниць державних (ул. Краєвних ч. 5. в подвірю, сходи II, двері ч. 52.) в урядових годинах (8—3 а в свята 9—12).

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

стотаришене зареєстроване в обмеженою порукою

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти».)

приймає вкладни до опроцентованя на 4%. Позички уділяють ся членам за сплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошти адміністрації, почавши від 200 корон і висше, до половини вартости гіпотечки на сплату в рагах до 10 літ.

Позички над 500 корон мусять бути інтабульовані, а до 500 кор., або інтабульовані, або в порукою 2 ручителів відповідних.

Священники не посідаючі гіпотечки мусять крім поруки 2 ручителів предложити полісу житеву; обезпечитись на житє треба тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові.

Уділ членський виносить 50 кор. вписове 2 кор.

Членом бути може тільки член обезпечений в «Дністрі».

З днем 31. грудня 1900 стан:

число членів	1857
фонд резервовий	6919 кор. 46 сот
вплачені уділи	73087 » — »
вкладки щадничі	806803 » — »
уділені позички	763737 » — »
касовий оборот в 1900 році	2424157 » — »

Інформації до позичок уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністер»